

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د عدلي وزارت

رسمي جريده

فوق العاده كنه

ضمیمه شماره (۱) مقررہ بستر و حریم منابع آب و تاسیسات آبی

تاریخ نشر: (۹) جدی سال ۱۳۹۶ هـ.ش

نمبر مسلسل: (۱۲۸۰)

حکم

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در مورد انفاذ ضمیمه شماره (۱) مقررہ بستر و حریم منابع آب
و تأسیسات آبی منتشره جریده رسمی شماره (۱۱۸۷) سال ۱۳۹۴

شماره حکم: (۲۶۷۲)

تاریخ: ۱۳۹۶/۹/۶

ماده اول:

ضمیمه شماره (۱) مقررہ بستر و حریم منابع آب و تأسیسات آبی را که در جلسه شماره (۷) مؤرخ ۱۳۹۶/۵/۱۸
کابینه جمهوری اسلامی افغانستان بداخل (۱۷) ماده تصویب گردیده است، منظور می دارم.

ماده دوم:

این حکم همراه با مصوبه کابینه جمهوری اسلامی افغانستان و متن ضمیمه مذکور در جریده رسمی نشر گردد.

محمد اشرف غنی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

مصوبه

کابینه جمهوری اسلامی افغانستان در مورد طرح ضمیمه شماره (۱) مقررہ بستر و حریم منابع آب و تأسیسات آبی منتشره جریده رسمی شماره (۱۱۸۷) سال ۱۳۹۴

شماره: (۷)

تاریخ: ۱۳۹۴/۵/۱۸

کابینه جمهوری اسلامی افغانستان، طرح ضمیمه شماره (۱) مقررہ بستر و حریم منابع آب و تأسیسات آبی را در جلسه شماره (۷) مؤرخ ۱۳۹۴/۵/۱۸ خویش بداخل (۱۷) ماده مورد تصویب قرار داد.

محمد اشرف غنی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

ضمیمه شماره (۱) مقرره بستر و حریم منابع آب و تأسیسات آبی منتشره جریده رسمی شماره
(۱۱۸۷) سال ۱۳۹۴

منظور وضع

ماده اول:

این ضمیمه به منظور تعیین اندازه بستر و حریم منابع آب، دریاها، جوی های طبیعی، کانال ها، نهر ها، زابرها، بند های ذخیره آب، پایپ های شبکه های آبرسانی عامه، چشمه ها و کاریز ها وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این ضمیمه عبارت اند از:

- ۱- جلوگیری از تعرض به حریم شبکه های آبیاری سنتی و عنعنوی دارای قدامت تاریخی بخصوص کاریز ها.
- ۲- پیشگیری و جلوگیری از خسارات جانی و مالی اشخاص ساکن در حریم بستر مجرای آبی ناشی از سیلاب ها.
- ۳- جلوگیری از احداث ساختمان ها و تأسیسات خود سر در حریم و بستر منابع آب.

تجدید نظر در مورد تعیین حریم و بستر منابع آب های سطحی

ماده سوم:

بستر و حریم منابع آب های سطحی در هر محل با توجه به ارقام هایدرولوجیکی بعد از گذشت هر (۲۵) سال، تعیین می گردد.

حریم دریا ها و جوی های طبیعی

ماده چهارم:

(۱) دریا های که به پاک کاری و لایروبی نیاز ندارند، حریم آنها جهت حفاظت کیفیت آب از هر طرف بستر مقدار نصف عرض آن و با نظر داشت میزان شدت اثرات منفی بالای کیفیت آب حسب احوال از (۱۵۰ الی ۵۰۰) متر می باشد.

(۲) حریم برای حفاظت از کمیت و کیفیت آب جوی های طبیعی که به مقصد آشامیدن از آن استفاده بعمل می آید (۱۵۰) متر می باشد.

(۳) دریا ها و مجرا های طبیعی و سیل برهائی که دارای آب دائمی و یا موسمی باشند، حریم آنها جهت پاک کاری لایروبی و بهره برداری از هر طرف حسب احوال (۵ الی ۲۰) متر می باشد.

(۴) دریا های که مجرای طبیعی آب آن مشخص نشده است حریم آنها طبق عرف محل تعیین می گردد.

حریم کانال ها و نهرها

ماده پنجم:

- (۱) حریم کانال ها و نهر ها با در نظر داشت ظرفیت جریان آب از کنار ساحل آن طور ذیل تعیین می گردد:
- ۱- حریم کانال یا نهر دارای ظرفیت کمتر از (۱۵۰) لیتر جریان آب در فی ثانیه از هر طرف حدود (۱) متر.
 - ۲- حریم کانال یا نهر دارای ظرفیت (۱۵۰) لیتر الی ۲ متر مکعب جریان آب در فی ثانیه از هر طرف حسب احوال (۲ الی ۳) متر.
 - ۳- حریم کانال یا نهر دارای ظرفیت (۲ الی ۵) متر مکعب جریان آب در فی ثانیه از هر طرف حسب احوال (۴ الی ۵) متر.
 - ۴- حریم کانال یا نهر دارای ظرفیت (۵ الی ۱۰) متر مکعب جریان آب در فی ثانیه از هر طرف حسب احوال (۶ الی ۸) متر.
 - ۵- حریم کانال یا نهر دارای ظرفیت (۱۰ الی ۱۵) متر مکعب جریان آب در فی ثانیه از هر طرف حسب احوال (۸ الی ۱۲) متر.
 - ۶- حریم کانال یا نهر دارای ظرفیت (۱۵ الی ۲۰) متر مکعب جریان آب در فی ثانیه یا بیشتر از آن از هر طرف حسب احوال (۱۲ الی ۲۰) متر.

(۲) هرگاه در طراحی کانال ها، راه های خدمات حفظ و مراقبت و گل اندازی در یک طرف یا هر دو طرف آن منظور شده باشد، حریم مرتبط به فاصله (۲) متر مطابق نقشه طرح شده برای حفاظت آنها در نظر گرفته می شود.

حریم زابر ها

ماده ششم:

حریم زابر ها حسب احوال مطابق به ظرفیت جریان آب مطابق ماده پنجم این ضمیمه تعیین و تثبیت می گردد.

حریم بند های نخایر آب

ماده هفتم:

بند های نخایر آب به زون های (۱، ۲ و ۳) تقسیم و حریم آن به ترتیب ذیل تعیین می گردد:

۱- حریم زون ۱: شامل ساحه اطراف آن که فعالیت های عملیاتی در آن صورت می گیرد و فاصله آن بروی خط موازی به فاصله افقی (۱۰۰ الی ۵۰۰) متر از محیط اطراف تر شده بلند ترین نشانه سطح آب بند بر مبنای حد اکثر ارتفاع آب بروی سر ریزه با فاصله که ساحه نیاز داشته باشد، می باشد.

۲- حریم زون ۲: از محدوده زون (۱) شروع و با نظر داشت حالت جیولوجیکی و توپوگرافی ساحه تعیین می گردد، مرز بیرونی زون محافظوی کمتر از دو اعشاریه پنج (۲/۵) کیلومتر در کنار بند و (۲۵۰) متر به دو طرف دریاهاى اصلی ذخیره می باشد.

۳- حریم زون ۳: شامل تمام ساحه آبیگیر بوده که با نظر داشت مشخصات هایدرولوژیکی و هایدرولوژیکی ساحه تعیین می گردد.

حریم جهیل ها و حوض ها

ماده هشتم:

حریم جهیل ها و حوض ها (۱۵۰) متر می باشد.

حریم پایپ های شبکه های آبرسانی عامه

ماده نهم:

(۱) حریم شبکه های آبرسانی در شهرها و دهات طور ذیل تعیین می گردد:

۱- حریم پایپ آبرسانی دارای قطر (۵۰۰) ملی متر، مجموعاً (۶) متر (۳) متر از هر طرف نسبت به محور پایپ.

۲- حریم پایپ آبرسانی دارای قطر (۵۰۰ الی ۸۰۰) ملی متر، مجموعاً (۸) متر (۴) متر از هر طرف نسبت به محور پایپ.

۳- حریم پایپ آبرسانی دارای قطر (۸۰۰ الی ۱۲۰۰) ملی متر، مجموعاً (۱۰) متر (۵) متر از هر طرف نسبت به محور پایپ.

۴- حریم پایپ آبرسانی دارای قطر (۱۲۰۰) ملی متر، مجموعاً (۱۲) متر (۶) متر از هر طرف نسبت به محور پایپ.

(۲) هرگاه پایپ آبرسانی طور موازی در حریم دیگر نصب گردد، حد خارجی حریم به اعتبار بزرگترین قطر پایپ های نصب شده در نظر گرفته می شود.

(۳) حریم استیشن های زون های آبیگیر با نظر داشت شعاع آن قرار ذیل تعیین می گردد:

۱- حریم استیشن های زون آبیگیر دارای شعاع تأثیر (۱۰۰) متر الی (۱۵۰۰) متر.

۲- حریم استیشن های زون آبیگیر دارای شعاع تأثیر (۱۵۰) متر الی (۲۰۰۰) متر.

۳- حریم استیشن های زون آبیگر دارای شعاع تاثیر (۲۰۰) متر الی (۳۰۰۰) متر.

حریم چشمه ها و کاریز ها:

ماده دهم:

حریم چشمه ها و کاریز ها قرار ذیل تعیین می گردد:

- ۱- حریم چشمه ها و چاه های کاریز ها با نظر داشت آسیب پذیری طبقات آبدار و نفوذ پذیری در زمین کم نفوذ (۲۵۰) متر و در بین زمین پر نفوذ (۵۰۰) متر می باشد.
- ۲- فاصله بین چاه های کاریز ها در زمینه کم نفوذ (۲۵۰) متر و در بین زمین پر نفوذ (۵۰۰) متر می باشد.

معیار های زون سیلابی

ماده یازدهم:

حین تعیین حریم منابع آب و تأسیسات آبی در درون زون سیلابی معیار های ذیل در نظر گرفته می شود:

- ۱- در ساحات وسیع زراعتی با ارزش اقتصادی از حد متوسط به بالا (۲۵) سال زمان برگشت سیلاب.
- ۲- در شهر ها و قریه جات پر نفوس (۵۰) سال زمان برگشت سیلاب.
- ۳- در شهر ها و تأسیسات عامه و زیر بنا ها (۱۰۰) سال زمان برگشت سیلاب.
- ۴- در شهر های بزرگ و پر نفوس زیر بنا های بزرگ ساحات صنعتی و بنا های با اهمیت ملی (۱۰۰ الی ۵۰۰) سال زمان برگشت سیلاب.

عدم ضرورت تعیین حریم در مزارع

ماده دوازدهم:

کانال های انجینری و عنعنوی، شبکه های آبیاری و نهروهای طبیعی، داخل مزارع و باغ ها که مساحت آن از یکصد هکتار کمتر باشد و جهت آبیاری همان مزارع و باغ ها مورد استفاده قرار می گیرد، ضرورت به تعیین حریم ندارد.

مکلفیت اداره اراضی

ماده سیزدهم:

اداره اراضی مکلف است، تا در حصول دوباره حریم منابع آب و بستر مجراهای غصب شده، بعد از تائید و تثبیت وزارت انرژی و آب در درج نمودن غاصبین در لست، معرفی آنها به مراجع عدلی و قضائی و باز پس گیری زمین های غصب شده حریم منابع آب اقدام نمایند.

میکانیزم های تطبیقی

ماده چهاردهم:

- (۱) میکانیزم های تطبیقی نحوه استفاده از حریم منابع آب، فعالیت و اجازه قانونی استفاده از آن به همکاری نهادهای ذیدخل از طریق پلانگذاری بنیادی با نظر داشت تأثیرات اقتصادی و محیطی بطور ذیل صورت می گیرد.
- ۱- تقسیم بندی حریم منابع آب به سه کتگوری کوچک، متوسط و بزرگ با نظر داشت مقدار جریان و حجم آب و ارزش خاص اقتصادی آن.
 - ۲- ایجاد کمیسیون جهت شناسایی و تثبیت حریم منابع آب.
 - ۳- محاط ساختن حریم منابع آب با جالی در صورت لزوم.
 - ۴- زون بندی، ایجاد بانک معلوماتی و استفاده از تکنالوژی جدید (GIS) در مدیریت حریم منابع آب.
 - ۵- ارتقای ظرفیت کارکنان تخنیکی از طریق تدویر سیمینار ها و ورکشاپ ها در زون های ولایات کشور.
- (۲) نحوه استفاده از حریم توسط لایحه جداگانه تنظیم می گردد.

مدیریت میکانیزم های تطبیقی

ماده پانزدهم:

- میکانیزم های تطبیقی به صورت ذیل مدیریت می گردد:
- ۱- مشخص کردن مرجع مسؤول در سطح ملی و محلی.
 - ۲- آگاهی دهی از قوانین و مقررات و منفعت و اضرار حریم منابع آب مطابق طرز العمل ها.
 - ۳- تقویت روش های مشارکتی در سطح ملی و محلی.
 - ۴- فراهم نمودن زمینه مشارکت سکتور خصوصی جهت احداث پارک های تفریحی، ورزشی و فارم های ماهی پروری.
 - ۵- مطالعه و تحلیل حریم منابع آب از لحاظ ارزش های اقتصادی، اجتماعی و محیط زیست.
 - ۶- کنترل و ارزیابی استفاده از حریم منابع آب در سطح ملی و محلی.
 - ۷- جلوگیری از اعمار ساختمان های خود سر در حریم دریاها و اتخاذ اقدامات عملی جهت کاهش خطرات.

منع اعمار تاسیسات

ماده شانزدهم:

- (۱) بستر و حریم منابع آب از تعرض مصون است.
- (۲) اعمار تاسیسات دولتی و خصوصی در بستر و حریم منابع آب ممنوع است.
- (۳) ابنیه های فنی و سایر اقدامات بهره برداری اشخاص حقیقی و حکمی در بستر و حریم منابع آب بدون اجازه وزارت انرژی و آب صورت گرفته نمی تواند.

انفاد

ماده هفدهم:

این ضمیمه از تاریخ نشر در جریده رسمی نافذ می گردد.